

“Ένα ιστορικό μήνυμα από τους αρχαίους Σκύθες προς Βασιλέα των Περσών Δαρείο, μέρος Γ”

Έρευνα:
Δημήτρης Συμεωνίδης

Λοιπόν ή γνώμη του Δαρείου ήταν ότι οί Σκύθες του παραδίνονταν και του έδιναν γην και ύδωρ, εξηγώντας έτσι τη συμβολική σημασία τους: πώς τό ποντίκι ζεί στη γη και τρώει τά ίδια γεννήματα με τον άνθρωπο, κι ό βάτραχος στό νερό, ενώ τό πουλί μοιάζει πάρα πολύ με τό άλογο, κι όσο για τά βέλη, πώς οί Σκύθες του παραδίνουν την πολεμική δύναμή τους

[4.127.1] Ἡ ἀπάντηση τοῦ βασιλιᾶ τῶν Σκυθῶν Ἰδανθύρσου σ' αὐτά ἦταν ἡ ἐξῆς: «Νά τί συμβαίνει μέ μένα, Πέρση· ἐγώ ὡς τώρα μπροστά σέ κανέναν ἄνθρωπο δέν τό 'βαλα στά πόδια, οὔτε τώρα μπροστά σέ σένα τό βάζω στά πόδια, οὔτε κι ἔκανα ὡς τώρα κάτι διαφορετικό ἄπ' ὅ,τι συνήθιζα νά κάνω τόν καιρό τῆς εἰρήνης. [4.127.2] Γιά ποιό λόγο δέ δίνω μάχη μαζί σου; κι αὐτό θά σου τό ἐξηγήσω· ἐμεῖς δέν ἔχουμε οὔτε πολιτείες οὔτε γῆ καλλιεργημένη, ὥστε ὁ φόβος μήπως πέσουν στά χέρια τῶν ἐχθρῶν ἢ ρημαχτοῦν νά μᾶς κάνει νά 'ρθοῦμε στά χέρια καί νά δώσουμε μάχη με σας· ἂν ὅμως νιώθετε τήν ἀνάγκη ὅπωςδήποτε νά φτάσουμε ἐκεῖ τό γρηγορότερο, νά, συμβαίνει νά ὑπάρχουν οἱ τάφοι τῶν προγόνων μας. [4.127.3] Ἐμπρός λοιπόν, βρεῖτε τούς τάφους αὐτούς καί κάντε πώς τούς καταπατάτε, καί τότε θά μάθετε ἂν θά δώσουμε μάχη ἐναντίον σᾶς γιά τούς τάφους ἢ δέ θά δώσουμε. Πρῖν ὅμως ἄπ' αὐτό, ἐκτός ἂν ἔχουμε κάποιο λόγο γιά νά τ' ἀποφασίσουμε, δέ θά 'ρθοῦμε στά χέρια μαζί σου. [4.127.4] Λοιπόν, ὅσο γιά τή μάχη ἀρκοῦν αὐτά, κι ὅσο γιά ἀφέντες μου, ἐγώ ἀναγνωρίζω μονάχα τόν Δία τόν προπάτορά μου καί τήν Ἑστία τή βασίλισσα τῶν Σκυθῶν. Τέλος, ἀντί νά σοῦ δωρίσω γῆν καί ὕδωρ, θά σοῦ δώσω δῶρα τέτοια πού σοῦ ἀξιζοῦν· εἶπες ἀκόμα πώς εἶσαι ἀφέντης μου· σ' αὐτό ἡ ἀπάντησή μου εἶναι: ἄϊ στά κομμάτια!»

[4.128.1] Λοιπόν ὁ κήρυκας πῆρε βιαστικά τόν δρόμο του γιά νά δώσει αὐτό τό μήνυμα στόν Δαρείο, κι οἱ βασιλιᾶδες τῶν Σκυθῶν μέ τό ν' ἀκούσουν τή λέξη δουλεία ἔγιναν πῦρ καί μανία. [4.128.2] Καί στέλνουν τή μοῖρα τοῦ στρατοῦ τους πού συμπαρατάχτηκε μέ τούς Σαυρομάτες, μέ ἀρχηγό τόν Σκώπαση, μέ τήν ἐντολή νά ἔρθει σέ συνεννόηση μέ τούς Ἴωνες πού φρουροῦσαν τή γέφυρα τοῦ Ἰστροῦ· γιά τόν στρατό πού ἔμεινε πίσω, ἀποφάσισαν νά σταματήσει νά περιπλανᾶ τούς Πέρσες καί νά κάνει ἐφόδους ἐναντίον τους τήν ὥρα πού ἔβγαιναν γιά ζωτροφές. Λοιπόν παραμόνευαν πότε οἱ στρατιῶτες τοῦ Δαρείου ἔβγαιναν γιά ζωτροφές κι ἐνεργοῦσαν σύμφωνα μέ τό σχέδιό τους. [4.128.3] Στίς μάχες ἱππικοῦ μέ ἱππικό πάντοτε οἱ Σκύθες

τούς ἔτρεπαν σέ φυγή, ἀλλά οἱ ἱππεῖς τῶν Περσῶν στή φευγάλα τους ἔτρεχαν νά καλυφθοῦν ἀπό τό πεζικό, καί τό πεζικό τούς βοηθοῦσε· κι οἱ Σκύθες, ἀφοῦ στρίμωχναν τό ἱππικό τοῦ ἐχθροῦ πάνω στό πεζικό του, γυρνοῦσαν πίσω, γιατί φοβόντουσαν τό πεζικό. Παρόμοιες ἐφόδους ἔκαναν οἱ Σκύθες καί τή νύχτα. [4.129.1] Τώρα θά πῶ τό πιό παράξενο σ' ὅλη αὐτή τήν ἱστορία: σύμμαχοι στοῦς Πέρσες καί ἐμπόδιο στοῦς Σκύθες πού ἔκαναν ἐφόδους στό στρατόπεδο τοῦ Δαρείου ἦταν οἱ φωνές τῶν γαῖδουριῶν καί ἡ ὄψη τῶν μουλαριῶν. [4.129.2] Γιατί ἡ Σκυθία δέν τρέφει οὔτε γαῖδούρια οὔτε μουλάρια, ὅπως ἔχω ἀναφέρει παραπάνω, κι οὔτε βρίσκεις σ' ὁλόκληρη τή χώρα τῶν Σκυθῶν ἔστω κι ἓνα γαῖδαρο ἢ ἓνα μουλάρι, ἐξαιτίας τοῦ κρύου. Λοιπόν, μέ τ' ἀνοικονόμητα γκαρίσματα τους τά γαῖδούρια ἔφερναν ἀναστάτωση στό ἱππικό των Σκυθῶν, [4.129.3] καί πολλές φορές, τήν ὥρα πού ἔκαναν ἐπέλαση ἐναντίον τῶν Περσῶν, νά πού, μέ το πού ἄκουαν τή φωνή τῶν γαῖδουριῶν, τ' ἄλογά τους ἔκαναν πίσω τρομαγμένα, καί στέκονταν ἀπορημένα μέ ὀρθωμένα τ' αὐτιά — κι ὁ λόγος ἦταν πού δέν εἶχαν ἀκούσει προηγουμένως τέτοια φωνή κι οὔτε εἶδαν τέτοια ζῶα. Γιά τούς Πέρσες αὐτό ἦταν μιά ἀνάσα σ' αὐτό τόν πόλεμο.

[4.130.1] Κι οἱ Σκύθες, ὅποτε ἔβλεπαν τούς Πέρσες νά τά 'χούν χαμένα, γιά νά τούς κάνουν νά μείνουν περισσότερο καιρό στή Σκυθία, καί μένοντας ἐκεῖ νά τυρανιένται καθῶς τούς ἔλειπαν ὅλα τά πάντα, ἔκαναν τό ἐξῆς: ἄφηναν πίσω μερικά ἄπ' τά κοπάδια τους μέ τούς τσοπάνηδες καί, καθῶς οἱ ἴδιοι τους ἀποτραβιούνταν σέ ἄλλο τόπο, οἱ Πέρσες κάνοντας ἐπιδρομές ἔπαιρναν τά πρόβατα καί παίρνοντάς τα καμάρωναν γιά τό κατόρθωμά τους. [4.131.1] Τό ἴδιο περίπου πρᾶμα ἐπαναλήφθηκε πολλές φορές, ἔτσι πού στό τέλος τόν Δαρείο τόν ἔζωσαν οἱ δυσκολίες κι οἱ βασιλιᾶδες τῶν Σκυθῶν μαθαίνοντας αὐτό ἔστειλαν κήρυκα μέ δῶρα στόν Δαρείο, ἓνα πουλί κι ἓνα ποντίκι κι ἓναν βάτραχο καί πέντε βέλη. [4.131.2] Κι οἱ Πέρσες ρωτοῦσαν αὐτόν πού ἔφερε τά δῶρα τί σημαίνουν αὐτά πού δόθηκαν· κι αὐτός ἀποκρίθηκε πώς

μονάχα μιά ἐντολή εἶχε πάρει, νά τά δώσει καί στή στιγμή νά φύγει, καί προκαλοῦσε τούς Πέρσες ἀπό μόνοι τους, ἂν εἶναι σοφοί, νά καταλάβουν τί θέλουν νά ποῦν αὐτά δῶρα. Ὑστερ' ἄπ' αὐτή τήν ἀπάντηση οἱ Πέρσες ἔκαναν σύσκεψη. [4.132.1] Λοιπόν ἡ γνώμη τοῦ Δαρείου ἦταν ὅτι οἱ Σκύθες τοῦ παραδίνονταν καί τοῦ ἔδιναν γῆν καί ὕδωρ, ἐξηγώντας ἔτσι τή συμβολική σημασία τους: πώς τό ποντίκι ζεί στή γῆ καί τρώει τά ἴδια γεννήματα μέ τόν ἄνθρωπο, κι ὁ βάτραχος στό νερό, ἐνῶ τό πουλί μοιάζει πάρα πολύ μέ τό ἄλογο, κι ὅσο γιά τά βέλη, πώς οἱ Σκύθες τοῦ παραδίνουν τήν πολεμική δύναμή τους

[4.132.2] Αὐτή λοιπόν τή γνώμη διατύπωσε ὁ Δαρείος, ὅμως μ' αὐτήν ἦρθε νά συγκρουστεῖ ἡ γνώμη τοῦ Γωβρύα, ἐνός ἀπό τούς ἐφτά ἄντρες πού ἐκθρόνισαν τόν μάγο, πού ἐξηγήσε ἔτσι τή συμβολική σημασία τῶν δῶρων: [4.132.3] «Πέρσες, ἂν δέ γίνετε πουλιά νά πετάξετε ψηλά στόν οὐρανό ἢ δέ γίνετε ποντίκια νά τρυπώσετε κάτω ἀπό τή γῆ ἢ δέ γίνετε βάτραχοι νά βρεθεῖτε μ' ἓνα πῆδημα στίς λίμνες, δέ θά γυρίσετε πίσω στόν τόπο σας· τό χτύπημα θά σᾶς ἔρθει ἄπ' αὐτά τά βέλη». [4.133.1] Οἱ Πέρσες λοιπόν ἔτσι ἐρμήνευαν τά δῶρα, ἐνῶ ἡ μιά μοῖρα τοῦ στρατοῦ τῶν Σκυθῶν, αὐτή πού ἀρχικά πῆρε τήν ἐντολή νά φρουρεῖ τή γειτονική μέ τή Μαιήτιδα λίμνη περιοχή, καί, τότε, νά ἔρθει σέ συνεννοήσεις μέ τούς Ἴωνες στόν Ἰστρο, φτάνοντας στή γέφυρα ἔλεγαν τά ἐξῆς: [4.133.2] «Ἄνδρες Ἴωνες, ἦρθαμε προσφέροντάς σας τήν ἐλευθερία, ἂν βέβαια δεχθεῖτε νά μᾶς ἀκούσετε. Γιατί μάθαμε πώς ὁ Δαρείος σᾶς ἔδωσε ἐντολή ἐξήντα μέρες ὅλο κι ὅλο νά φρουρήσετε τή γέφυρα, κι ἂν μέσα σ' αὐτό τό διάστημα δέν παρουσιαστεῖ, νά σηκωθεῖτε νά φύγετε. [4.133.3] τώρα λοιπόν οὔτε ἐκεῖνος θά μπορεῖ νά σᾶς κατηγορήσει οὔτε ἐμεῖς, ἂν κάνετε τά ἐξῆς: μείνετε στή θέση σας ὅσες μέρες σᾶς ἔχει ὀρίσει, κι ἀποκεῖ καί πέρα σηκωθεῖτε νά φύγετε». Οἱ Ἴωνες δέχτηκαν τίς προτάσεις τους κι ἐτοῦτοι μέ βιασύνη μεγάλη γύρισαν πίσω.

Ἡ συνέχεια τήν ἄλλη Παρασκευή